

Byla C-220/24

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2024 m. kovo 22 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Curtea de Apel București (Rumunija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. gruodžio 20 d.

Pareiškėja:

Regia Autonomă Aeroportul Internațional „Avram Iancu“ Cluj

Atsakovė:

Consiliul Concurenței

Pareiškėjos pusėje į bylą įstojusi šalis:

Sindicatul Independent al Aeroportului Cluj

Atsakovės pusėje į bylą įstojusi šalis:

Romanian Airport Services S.A.

<...>

**CURTEA DE APEL BUCUREȘTI (Bukarešto apeliacinis teismas,
Rumunija)**

**SECȚIA A IX-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL (Devintoji
administracinių ir mokesčių ginčų kolegija)**

NUTARTIS

2021 m. gruodžio 20 d. viešas posėdis

<...>

REGIA AUTONOMĂ AEROPORTUL INTERNAȚIONAL „AVRAM IANCU“ CLUJ, pareiškėjos, kurios buveinė yra Klužo-Napokos savivaldybėje <...>, adresas korespondencijai įteikti Bukarešto savivaldybėje – <...>, advokatų kontoros *Mușat & Asociații S.p.a.r.l.* advokato Paul Buta, įregistruotas ieškinys, pareikštas **CONSILIUL CONCURENȚEI (Konkurencijos taryba, Rumunija), atsakovei, kurios buveinė yra Bukarešto savivaldybėje <...>; į bylą įstojusios šalys – SOCIETATEA ROMANIAN AIRPORT SERVICES S.A., adresas dokumentams įteikti Bukarešto savivaldybėje – <...>, bendrovė *Furtună și Asociații SPARL*, ir **SINDICATUL INDEPENDENT AL AEROPORTULUI CLUJ (Klužo oro uosto nepriklausoma profesinė sąjunga, Rumunija), kurios buveinė yra Klužo-Napokos savivaldybėje <...>, dėl „konkurenciją reglamentuojančių teisės aktų <...> panaikinimo [, t. y. dėl] 2016 m. birželio 24 d. *Ordinul președintelui Consiliului Concurenței (Konkurencijos tarybos pirmininko įsakymas Nr. 447), 2018 m. balandžio 10 d. adresa Consiliului Concurenței (Konkurencijos tarybos pranešimas) Nr. RG-4740, 2019 m. spalio 8 d. *Decizia Consiliului Concurenței (Konkurencijos tarybos sprendimas) Nr. 74 panaikinimo*“.*****

<...>

CURTEA (Bukarešto apeliacinis teismas, Rumunija)

Dėl prašymo pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, taip pat atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo rekomendacijas nacionaliniams teismams dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikimo <...>, nusprendžia:

I. Bylos aplinkybės

*Regia Autonomă Aeroportul Internațional „Avram Iancu“ Cluj (toliau – Regia) yra pagal Rumunijos teisę įsteigtas juridinis asmuo, kuriam nuo 1997 m. vadovauja *Consiliul Județean Cluj* (Klužo apskrities taryba, Rumunija) (viešojo priežiūros institucija).*

Pagrindinė *Regia* veikla yra su oro transportu susijusios paslaugos. Be kita ko, keleivinio ir (arba) krovininio oro transporto bendrovėms ir oro transporto keleiviams suteikiama oro uosto infrastruktūra (tūpimo takai, apšvietimo sistema, orlaivių stovėjimo aikštelė, terminalai ir t. t.). Už naudojimąsi infrastruktūra oro transporto bendrovių sumokėtos sumos yra pagrindinis *Regia* pajamų šaltinis.

Regia taip pat suteikia prieigą prie oro uosto infrastruktūros tam tikroms įmonėms, teikiančioms kitas paslaugas, pavyzdžiui, antžemines paslaugas.

Kartu pati *Regia* teikia tam tikrų kategorijų antžemines paslaugas oro transporto bendrovėms, vykdančioms veiklą *Aeroportul Internațional „Avram Iancu“ Cluj* (Klužo „Avram Iancu“ tarptautinis oro uostas), taip pat komercines paslaugas,

susijusias su oro uosto veikla (komercinių patalpų, skirtų įvairiai veiklai vykdyti, nuoma ir t. t.).

Aeroportul Internațional „Avram Iancu“ Cluj priklauso Europos regioninių oro uostų kategorijai ir yra antrasis pagal keleivių srautą Rumunijos oro uostas.

Iš *Aeroportul Internațional „Avram Iancu“ Cluj* vyksta skrydžiai 43 reguliariomis kryptimis į 20 Europos ir Artimųjų Rytų šalių, kuriuos vykdo oro transporto bendrovės *Tarom*, *Wizz Air*, *Lufthansa*, *Lot Polish Airlines*, *Blue Air* ir *Turkish Airlines* (keleivių vežimas) bei *Air Est*, *Silver Air* (krovinių vežimas).

2016 m. rugpjūčio mėn. *Aeroportul Internațional „Avram Iancu“ Cluj* peržengė vieno milijono (1 000 000) per kalendorinius metus užregistruotų keleivių ribą, o 2016 m. pabaigoje iš viso užregistruota 1 880 319 keleivių.

2017 m. rugsėjo 21 d. *Aeroportul Internațional „Avram Iancu“ Cluj* pirmą kartą įregistruoti du milijonai keleivių (2 000 000). Taigi 2017 m. bendrą *Aeroportul Internațional „Avram Iancu“ Cluj* keleivių srautą sudarė 2 688 731 keleivis.

Consiliul Concurenței (Konkurencijos taryba) tyrimas buvo pradėtas 2016 m., gavus bendrovės *Romanian Airport Services S.A.* skundą dėl *Regia*.

Romanian Airport Services S.A. yra pagal Rumunijos teisę įsteigtas juridinis asmuo, nuo 1994 m. teikiantis antžemines paslaugas Rumunijos oro uostuose.

Romanian Airport Services S.A. paprašė leisti teikti antžemines paslaugas *Aeroportul Internațional „Avram Iancu“ Cluj*.

Užbaigusi nuo 2016 m. vykdytą tyrimą *Consiliul Concurenței* priėmė 2019 m. spalio 8 d. Sprendimą Nr. 74, kuriame konstatavo, kad *Regia* pažeidė *Legea concurenței* (Konkurencijos įstatymas) Nr. 21/1996 6 straipsnio 1 dalies ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 102 straipsnio nuostatas, nes piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi, kai nuo 2015 m. rugsėjo 11 d. iki 2017 m. kovo 9 d. atsisakė suteikti bendrovei *Romanian Airport Services S.A.* prieigą prie oro uosto infrastruktūros, būtinos antžeminėms paslaugoms teikti *Aeroportul Internațional „Avram Iancu“ Cluj*.

Tuo pačiu 2019 m. spalio 8 d. Sprendimu Nr. 74 pagal *Legea concurenței* Nr. 21/1996 55 straipsnio 1 dalies a punktą *Regia* buvo skirta 1 642 551,28 RON bauda.

Šioje byloje, kurią nagrinėja *Curtea de Apel București* (Bukarešto apeliacinis teismas) (devinta administracinių ir mokestinių ginčų kolegija) <...>, pareiškėja *Regia* prašo panaikinti atsakovės *Consiliul Concurenței* 2019 m. spalio 8 d. Sprendimą Nr. 74 (toliau – Sprendimas 74/2019).

Vykstant procesui *Sindicatul Independent al Aeroportului Cluj* (Klužo oro uosto nepriklausoma profesinė sąjunga, Rumunija) pateikė prašymą leisti įstoti į bylą

pareiškėjos *Regia* pusėje, o *Romanian Airport Services S.A.* pateikė prašymą leisti įstoti į bylą atsakovės *Consiliul Concurenței* pusėje. Abu prašymai buvo pripažinti priimtinais, todėl *Sindicatul Independent al Aeroportului Cluj* ir *Romanian Airport Services S.A.* šioje byloje dalyvauja <...> kaip į bylą įstojusios šalys.

Šiame ginče *Regia*, be kita ko, teigė, kad Sprendimas Nr. 74/2019 buvo priimtas netinkamai aiškinant ir taikant Direktyvą 96/67/EB dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką, todėl buvo padaryta klaidinga išvada dėl Konkurencijos įstatymo Nr. 21/1996 6 straipsnio ir SESV 102 straipsnio taikymo šioje byloje.

Regia teigė, kad jai taikytina Direktyva 96/67/EB.

Regia tvirtino, kad pagal Direktyvą 96/67/EB ji turi direktyvoje numatytą teisę, kol bus pasiekta 2 milijonų keleivių riba, organizuoti antžeminių paslaugų teikimą oro uoste, atsižvelgdama tik į savo saugos, techninius ir komercinius poreikius, ir neprivalo automatiškai suteikti bet kuriam pareiškėjui prieigos prie oro uosto infrastruktūros jo norimomis sąlygomis.

Atsižvelgdama į tai, *Regia* pabrėžė, kad nuo 2015 m. rugsėjo 11 d. iki 2017 m. kovo 9 d. ji nebuvo pasiekusi 2 milijonų keleivių ribos.

Regia nuomone, Direktyva 96/67/EB yra specialus įstatymas, kuriuo nukrypstama nuo bendrosios konkurencijos teisės.

Manydama, kad teisės nuostatos konkurencijos srityje yra bendro pobūdžio, *Regia* teigė, kad Konkurencijos įstatymo Nr. 21/1996 6 straipsnis ir SESV 102 straipsnis negali būti viršesni už konkrečias Direktyvos 96/67/EB nuostatas būtent siekiant reglamentuoti laipsnišką Europos Sąjungos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinkos atvėrimą konkurencijai laikantis veiksmingumo ir saugumo taisyklių.

Atsakovės *Consiliul Concurenței* pozicija dėl Direktyvos 96/67/EB taikymo šioje byloje išdėstyta 2019 m. spalio 8 d. Sprendimo Nr. 74 420 ir paskesniuose punktuose. *Consiliul Concurenței* iš esmės teigia:

- Pagal Direktyvą 96/67/EB *Regia* neprivalėjo nesuteikti *Romanian Airport Services S.A.* galimybės naudotis oro uosto infrastruktūra, reikalinga antžeminiams paslaugoms teikti;
- galimas Direktyvos 96/67/EB nuostatų taikymas nereiškia, kad netaikomos konkurencijos teisės nuostatos;
- neaišku, kokią reikšmę *Regia* priskiria antžeminių paslaugų trečiosioms šalims liberalizavimo procesui, nes *Regia* pateiktu Direktyvos 96/67/EB nuostatų išaiškinimu siekiama teisiškai pagrįsti tokią situaciją: Klužo oro uoste antžeminiams paslaugomis (saviteika arba paslaugomis trečiosioms šalims) užsiėmė kelios bendrovės, bet tuo metu, kai bendrovė *Romanian Airport Services*

S.A. pateikė prašymą suteikti prieigą, *Regia* nusprendė pasiremti Direktyvos 96/67/EB nuostatomis;

– Europos Sąjungos teisės aiškinimą, apimančią antžemines paslaugas reglamentuojančius teisės aktus ir jų santykį su konkurencijos teise, turi parengti institucija, įgaliota atlikti tokį išaiškinimą, t. y. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas;

– tariamas iš teisės aktų, susijusių su patekimu į antžeminių paslaugų rinką, kylantis *Regia* teisinės pareigos nebuvimas nėra objektyvi priežastis, kuria būtų galima pateisinti atsisakymą suteikti *Romanian Airport Services S.A.* galimybę naudotis oro uosto infrastruktūra.

Skunde *Regia* gynėsi teigdama, kad:

– pagal Direktyvą 96/67/EB ji turėjo teisę organizuoti antžeminių paslaugų teikimą oro uoste, pasitelkdama ir kitus antžeminių paslaugų operatorius, dar prieš pasiekdama 2 milijonų keleivių ribą, tiek, kiek tai buvo būtina bei komerciniu požiūriu pagrįsta;

– tuo, kad yra keli antžeminių paslaugų operatoriai, kurių kiekvienas teikė konkrečias paslaugas (degalų tiekimo, orlaivių remonto, maitinimo ir tam tikrų keleivių aptarnavimo paslaugas bei orlaivio stovėjimo vietoje teikiamas paslaugas), logiškai negalima pagrįsti išvados, jog automatiškai buvo reikalingas ir kitas antžeminių paslaugų teikėjas, kuris teiktų tokias pat paslaugas;

– *Consiliul Concurenței* argumentas (grindžiamas tuo, kad 2015 m. gegužės mėn. Klužo oro uoste jau buvo keli antžeminių paslaugų teikėjai) negalioja ir negali būti laikomas pagrindu neigti, kad *Regia* turėjo Direktyvoje 96/67/EB numatytą teisę, kol bus pasiekta 2 mln. keleivių riba, antžeminių paslaugų teikimą Klužo oro uoste organizuoti neturėdama jokios prievolės atverti ir (arba) liberalizuoti rinką.

Per 2021 m. birželio 7 d. posėdį *Regia* paprašė *Curtea de Apel București* (Bukarešto apeliacinis teismas) pagal SESV 267 straipsnį suformuluoti ir pateikti vieną prejudicinį klausimą <...> [rezoliucinėje dalyje išdėstytas prejudicinio klausimo tekstas].

II. Sąjungos teisės nuostatos, kurias prašoma išaiškinti

SESV 102 straipsnis (buvęs EB sutarties 82 straipsnis)

„Kaip nesuderinamas su vidaus rinka draudžiamas bet koks vienos ar keleto įmonių piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi vidaus rinkoje arba didelėje jos dalyje, galintis paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą.

Toks piktnaudžiavimas konkrečiai gali būti:

- a) *nesąžiningų pirkimo ar pardavimo kainų arba kokių nors kitų nesąžiningų prekybos sąlygų tiesioginis ar netiesioginis nustatymas;*
- b) *gamybos, rinkų arba technikos raidos ribojimas pažeidžiant vartotojų interesus;*
- c) *nevienodų sąlygų taikymas lygiaverčiams sandoriams su kitais prekybos partneriais, dėl ko jie patenka į konkurencijos atžvilgiu nepalankią padėtį;*
- d) *vertimas sudaryti sutartis kitoms šalims prisiimant papildomus įsipareigojimus, kurių pobūdis ir komercinė paskirtis neturi nieko bendra su tokių sutarčių dalyku“.*

Tarybos direktyva 96/67/EB dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką

„1 straipsnis

Taikymo sritis

1. *Ši direktyva taikoma bet kuriam valstybės narės, kuri laikosi Sutarties nuostatų, teritorijoje esančiam oro uostui, tokiomis aplinkybėmis tinkamam komerciniam eismui:*

a) *7 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl antžeminių paslaugų kategorijų, kurios skiriasi nuo 7 straipsnio 2 dalyje nurodytų kategorijų, visuose oro uostuose, neatsižvelgiant į eismo intensyvumą juose, taikomos nuo 1998 m. sausio 1 d.*

b) *7 straipsnio 2 dalyje nurodytos nuostatos dėl antžeminių paslaugų kategorijų nuo 1998 m. sausio 1 d. taikomos oro uostuose, kuriuose per metus vežama ne mažiau kaip milijonas keleivių arba 25 000 tonų krovinių.*

c) *6 straipsnyje nurodytos nuostatos dėl oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų kategorijų nuo 1999 m. sausio 1 d. taikomos oro uostuose:*

— *kuriuose per metus vežama ne mažiau kaip 3 milijonai keleivių arba 75 000 tonų krovinių arba*

— *kuriuose per šešis ankstesnių metų mėnesius iki balandžio 1 d. arba spalio 1 d. buvo vežama ne mažiau kaip 2 milijonai keleivių arba 50 000 tonų krovinių.*

2. *Nepažeidžiant 1 straipsnio dalies nuostatų, nuo 2001 m. sausio 1 d. šios direktyvos nuostatos pagal Sutarties nuostatas taikomos bet kuriame valstybės narės teritorijoje esančiame oro uoste, kuris tinkamas komerciniam eismui ir kuriame per metus vežama ne mažiau kaip 2 milijonai keleivių arba 50 000 tonų krovinių.*

3. *Jeigu oro uoste vežamų krovinių kiekiai prilygsta šiame straipsnyje nurodytiems kiekiams, tačiau neprilygsta atitinkamiems vežamų keleivių kiekiams,*

šios direktyvos nuostatos netaikomos tik keleiviams skirtų antžeminių paslaugų kategorijoms.

<...>“.

„6 straipsnis

Trečiosioms šalims teikiamos antžeminės paslaugos

1. Valstybės narės pagal 1 straipsnyje nustatytą tvarką imasi būtinų priemonių, siekdamos antžeminių paslaugų teikėjams užtikrinti laisvą patekimą į antžeminių paslaugų teikimo trečiosioms šalims rinką.

Valstybės narės turi teisę reikalauti, kad antžeminių paslaugų teikėjai būtų įsisteigę Bendrijoje.

2. Valstybės narės gali riboti paslaugų teikėjų, kuriems išduotas leidimas teikti šių kategorijų antžemines paslaugas, skaičių:

— bagažo tvarkymas;

— orlaivio stovėjimo vietoje teikiamos paslaugos,

— degalų ir tepalų tiekimas,

— atvežamų, išvežamų arba tranzitu perduodamų krovinių ir pašto tvarkymas tarp oro uosto pastato ir orlaivio.

Tačiau valstybės narės kiekvienos kategorijos antžeminių paslaugų teikėjų skaičiaus negali sumažinti daugiau kaip iki dviejų.

<...>“.

„7 straipsnis

Saviteika

1. Valstybės narės pagal 1 straipsnyje nustatytą tvarką imasi būtinų priemonių siekiant užtikrinti laisvę į saviteiką.

2. Tačiau atliekant šias antžemines paslaugas:

— bagažo tvarkymą;

— orlaivio stovėjimo vietoje teikiamas paslaugas,

— degalų ir tepalų tiekimą,

— atvežamų, išvežamų arba tranzitu perduodamų krovinių ir pašto tvarkymą tarp oro uosto pastato ir orlaivio,

valstybės narės gali nustatyti teisę į saviteiką ne mažiau kaip dviems oro uosto naudotojams, jei jie buvo pasirinkti pagal atitinkamus, objektyvius, aiškius ir nediskriminacinius kriterijus“.

III. Taikytinos nacionalinės teisės nuostatos

Legea concurenței nr. 21/1996, republicată (Konkurencijos įstatymas Nr. 21/1996, paskelbtas pakartotinai)

„6 straipsnis

1. *Draudžiamas vienos ar keleto įmonių piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi Rumunijos rinkoje arba didelėje jos dalyje. Toks piktnaudžiavimas konkrečiai gali būti:*

a) *nesąžiningų pirkimo ar pardavimo kainų arba kokių nors kitų nesąžiningų prekybos sąlygų tiesioginis ar netiesioginis nustatymas;*

b) *gamybos, rinkų arba technikos raidos ribojimas pažeidžiant vartotojų interesus;*

c) *nevienodų sąlygų taikymas lygiaverčiams sandoriams su kitais prekybos partneriais, dėl ko jie patenka į konkurencijos atžvilgiu nepalankių padėčių;*

d) *vertimas sudaryti sutartis kitoms šalims prisiimant papildomus išpareigojimus, kurių pobūdis ir komercinė paskirtis neturi nieko bendra su tokių sutarčių dalyku.*

2. *Kiekvieną kartą, kai Consiliul Concurenței taiko 1 dalies nuostatas tiek, kiek piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi gali paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą, ji taip pat taiko Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 102 straipsnio nuostatas.*

3. *Kol neįrodyta kitaip, laikoma, kad viena ar kelios įmonės užima dominuojančią padėtį, jei atitinkama rinkos dalis nagrinėjamu laikotarpiu viršija 40 %“.*

Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 101 din 9 mai 2007 pentru aprobarea Reglementărilor aeronautice civile române privind accesul pe piața serviciilor de handling la sol pe aeroporturi (2007 m. gegužės 9 d. Transporto ministerijos įsakymas Nr. 101, kuriuo patvirtinamos Rumunijos civilinės aviacijos taisyklės dėl patekimo į oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką) – RACR–APSH, leidimas 03/2007

„3 straipsnis

Šiuo įsakymu į nacionalinę teisę perkeliama toliau išvardytos Tarybos direktyvos 96/67/EB dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką, paskelbtos Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje (OL L 272,

1996, p. 36; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 2 t., p. 496) nuostatos ir paskesni pakeitimai: 1 straipsnio 1–3 [dalys], 2–8 straipsniai, 9 straipsnio 1–3 ir 6 [dalys], 11, 13, 14, 15–17, 19–21 straipsniai ir 23 straipsnio 1 [dalis]“.

Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 101 din 9 mai 2007 Reglementare aeronautică civilă română privind accesul pe piața serviciilor de handling la sol pe aeroporturi – RACR –APSH, ediția 03/2007 (2007 m. gegužės 9 d. Transporto ministerijos įsakymas Nr. 101, kuriuo patvirtinamos Rumunijos civilinės aviacijos taisyklės dėl patekimo į oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką) – RACR–APSH, leidimas 03/2007, 1 priedas

„1 straipsnis

Tikslai

1. Šios taisyklės taikomos bet kuriam Rumunijos teritorijoje esančiam oro uostui, kuris tinkamas komerciniam eismui, pagal šiuos kriterijus:

a) 7 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl antžeminių paslaugų kategorijų, kurios skiriasi nuo 7 straipsnio 2 dalyje nurodytų kategorijų, taikomos visuose oro uostuose, neatsižvelgiant į eismo intensyvumą juose;

b) 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos nuostatos dėl antžeminių paslaugų kategorijų taikomos oro uostuose, kuriuose per metus pervežama ne mažiau kaip milijonas keleivių arba 25 000 tonų krovinių;

c) 6 straipsnyje nurodytos nuostatos dėl antžeminių paslaugų kategorijų taikomos oro uostuose, kuriuose per metus pervežama ne mažiau kaip du milijonai keleivių arba 50 000 tonų krovinių.

2. Jeigu oro uoste vežamų krovinių kiekiai prilygsta šiame straipsnyje nurodytam kiekiui, bet neprilygsta atitinkamam vežamų keleivių kiekiui, šios direktyvos nuostatos netaikomos tik keleiviams skirtų antžeminių paslaugų kategorijoms.

3. Iki kiekvienų metų liepos 1 d. Transporto ministerija pateikia Komisijai duomenis, būtinus šiame straipsnyje nurodytų Rumunijos oro uostų sąrašui sudaryti.“

„6 straipsnis

Trečiosioms šalims teikiamos antžeminės paslaugos

1. Oro uostai imasi būtinų priemonių, kad antžeminių paslaugų teikėjams būtų užtikrintas laisvas patekimas į tokių paslaugų teikimo trečiosioms šalims rinką. Susisiekimo ministerijai pritarus, oro uostas gali reikalauti, kad antžeminių paslaugų teikėjai būtų įsisteigę Bendrijoje.

2. *Susisiekimo ministerijai pritarus, oro uostas gali riboti paslaugų teikėjų, kuriems išduotas leidimas teikti šių kategorijų antžemines paslaugas, skaičių:*

- *bagażo tvarkymas;*
- *orlaivio stovėjimo vietoje teikiamos paslaugos;*
- *degalų ir tepalų tiekimas;*
- *atvežamų, išvežamų ir (arba) tarp terminalų ir orlaivių perduodamų krovinių ir pašto faktinis tvarkymas.*

Kiekvienos kategorijos antžeminių paslaugų teikėjų skaičiaus negalima sumažinti daugiau kaip iki dviejų.

3. *Be to, bent vieno įgaliotojo paslaugų teikėjo tiesiogiai arba netiesiogiai negali kontroliuoti:*

- *oro uostą valdanti institucija;*
- *bet kuris oro uosto naudotojas, kuris per ankstesnius metus iki šių paslaugų teikėjų pasirinkimo metų pervežė daugiau kaip 25 % tokio oro uosto keleivių ar krovinių;*
- *institucija, kurią tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja ta oro uostą valdanti institucija arba oro uosto naudotojas.*

4. *Jeigu pagal šio straipsnio 2 dalį apribojamas įgaliotųjų paslaugų teikėjų skaičius, oro uostas nedraudžia oro uosto naudotojui, neatsižvelgiant į tai, kokia oro uosto dalis tam naudotojui yra paskirta, iš antžeminių paslaugų, kurioms taikomas apribojimas, straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytais sąlygomis faktiškai pasirinkti bent iš dviejų antžeminių paslaugų teikėjų“.*

„7 straipsnis

Saviteika

1. *Oro uostai imasi būtinų priemonių laisvai antžeminių paslaugų saviteikai užtikrinti.*

2. *Tačiau teikiant šias antžemines paslaugas:*

- *bagażo tvarkymą;*
- *orlaivio stovėjimo vietoje teikiamas paslaugas;*
- *degalų ir tepalų tiekimą;*

– atvežamų, išvežamų arba tranzitu perduodamų krovinių ir pašto tvarkymą tarp oro uosto pastato ir orlaivio,

oro uostai gali, Transporto ministerijai patvirtinus, nustatyti teisę į saviteiką ne mažiau kaip dviems oro uosto naudotojams, jei jie buvo pasirinkti pagal atitinkamus, objektyvius, aiškius ir nediskriminacinius kriterijus“.

IV. Motyvai, dėl kurių teismas pateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą

Sprendamas dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą *Curtea de Apel* (Apeliacinis teismas) padarė išvadą, jog tam, kad būtų priimtas teisingas sprendimas šioje byloje, būtina pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pareiškėjos *Regia* suformuluotą klausimą <...> [rezoliucinėje dalyje išdėstyto prejudicinio klausimo tekstas].

<...> [SESV 267 straipsnio tekstas]

Dėl iškelta klausimo reikia pasakyti, kad jis pateiktas dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ir tiesiogiai susijęs su pagrindinės bylos dalyku, taigi, dėl toliau nurodytų priežasčių, yra svarbus ir reikšmingas ginčui išspręsti ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismas nėra jo išaiškinęs.

Šioje byloje atsakovė *Consiliul Concurenței* laikėsi nuomonės, kad Direktyva 96/67/EB nėra specialioji Sąjungos teisės nuostata SESV 102 straipsnio atžvilgiu.

Pareiškėja *Regia* gynėsi teigdama, jog Direktyva 96/67/EB Sąjungos teisėje yra *lex specialis* ir šioje direktyvoje numatyta tik tų oro uostų, kuriuose keleivių srautas viršija 2 milijonus keleivių, pareiga atverti prieigą prie antžeminių paslaugų teikimui reikalingos infrastruktūros (o šios ribos nepasiekusiems oro uostams, *a contrario*, tikrai leidžiama nesuteikti trečiosioms šalims prieigos prie tokios infrastruktūros), nors pagal SESV 102 straipsnį, kaip *lex generalis*, tam tikromis sąlygomis baudžiama už piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi vidaus rinkoje arba dideleje jos dalyje (pavyzdžiui, už atsisakymą derėtis).

Apibendrinama *Regia* teigė, kad Direktyva 96/67/EB yra specialusis teisės aktas, kuriuo nukrypstama nuo bendrojo teisės akto (konkurencijos teisės), vadovaujantis principu „*lex specialis derogat legi generali*“.

Regia taip pat teigė, kad *Aeroportul Internațional „Avram Iancu“ Cluj* veiklai laikotarpiu nuo 2015 m. rugsėjo 11 d. iki 2017 m. kovo 9 d. Direktyvos 96/67/EB nuostatos taikytinos teikiant joms pirmenybę prieš SESV 102 straipsnio nuostatas, ir kad *Consiliul Concurenței* sprendimas Nr. 74/2019 buvo priimtas pažeidžiant Direktyvos 96/67/EB nuostatas.

Šiomis aplinkybėmis *Curtea de Apel* (Apeliacinis teismas), manydamas, kad, siekiant teisingai išspręsti ginčą, taip pat reikia teisingai išaiškinti nagrinėjamu atveju taikytinas Sąjungos teisės normas, visiškai neabejodamas padarė išvadą,

jog būtina pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą dėl Direktyvos 96/67/EB dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką nuostatų, visų pirma šios direktyvos 1, 6 ir 7 straipsnių, siejamų su SESV 102 straipsniu, išaiškinimo.

Curtea de Apel (Apeliacinis teismas) laikosi nuomonės, kad šioje byloje SESV 267 straipsnio <...> sąlygos tenkinamos. Be to, Teisingumo Teismas nėra priėmęs sprendimo, kuriame būtų išaiškintas Direktyvos 96/67/EB nuostatų ir SESV 102 straipsnyje išdėstytų konkurencijos teisės nuostatų ryšys.

V Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas

Taigi, atsižvelgdamas į visus pirmiau išdėstytus argumentus, *Curtea de Apel* (Apeliacinis teismas) patenkino pareiškėjos *Regia* prašymą kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą.

<...> [rezoliucinėje dalyje išdėstyto prejudicinio klausimo formuluotė]

<...> [nuostatos dėl proceso sustabdymo]

REMDAMASIS ŠIAIS MOTYVAIS,

ĮSTATYMO VARDU

NUTARIA:

<...>

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnio antrą pastraipą, siejamą su 267 straipsnio pirma pastraipa, prašo Teisingumo Teismo atsakyti į šį prejudicinį klausimą: [„]Ar pagal Direktyvos 96/67/EB dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką nuostatas, ypač jos 1, 6 ir 7 straipsnius, SESV 102 straipsnis (ir bet kuri kita tokio paties turinio teisės norma) yra netaikomas tais atvejais, kai atsisakoma suteikti galimybę naudotis oro uosto infrastruktūra, būtina antžeminėms paslaugoms teikti [Europos Sąjungos] oro uostuose, kurie nepasiekė 2 milijonų keleivių ribos?["]

<...> [nuostatos dėl proceso sustabdymo]

<...> [nacionalinis procesas]

<...>